

De stora grekiska myterna

I en helt ny faktafylld serie presenterar vi nu de mest kända grekiska myterna. Serien som är animerad innehåller också ett stort antal av konsthistoriens verk föreställande mytologiska karaktärer. Vi får möta gudar och halvgudar och deras spännande och dramatiska öden. De grekiska myterna som har skapats för att ge svar på de existentiella frågorna, naturens skiftningar och människans roll har präglat berättare genom historien fram till våra dagar.

Speltid: 26 min.

Från: 12 år

Ämne: SO, Svenska

Produktionsland:
Frankrike 2016

Svensk version:
© Filmo, 2017

Ansvarig utgivare:
Ulrika von Yxkull

Filmnr: 1721

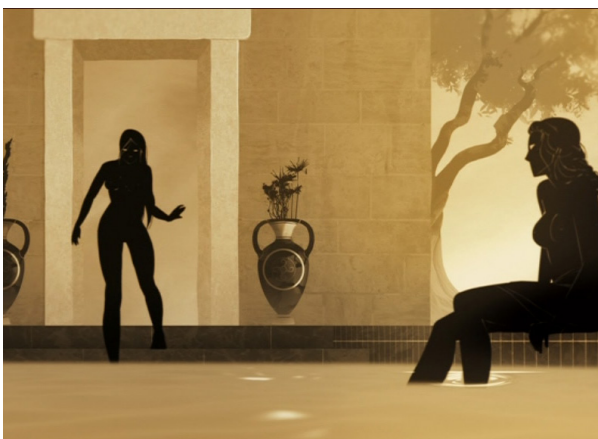
**För ytterligare
källinformation:**
Kontakta Filmo
08-445 25 50

Psyche - skönheten och odjuret

Av kungens och drottningen tre döttrar var Psyche den vackraste. Hennes skönhet var så överväldigande att friare skrämdes av den och avstod från att be om hennes hand. Men en sådan skönhet kunde inte tolereras av skönhetsgudinnan Afrodite. Den oskyldiga Psyche blir över en natt del av ett stort gudomligt drama.

När Afrodite fick reda på att en dödlig kvinna besatt en skönhet som jämfördes med hennes egen blev hon rasande. Hon kallade till sig Eros. Han var en förening mellan fattigdomens och rikedomens gudar, och bar vart han gick med sig två pilar. Den ena var av guld och kunde göra vem som helst handlost förälskad, och den andra var av bly och gjorde den som träffats av pilen oemottaglig för kärlek. Afrodite ville att Psyche skulle bli förälskad i ett odjur, och skickade Eros för att utföra uppdraget. Men när Eros såg Psyche ligga och sova blev han så tagen av hennes skönhet att han snubblade och stack sig själv med den gyllene pilen. Han blev vansinnigt förälskad, men lyckades hålla sin kärlek hemlig för Afrodite.

Afrodite talade till Psyches far genom oraklet i Delphi och sade att Psyche skulle kläs i brudkläder och lämnas på en kulle för att bli hämtad av sin make. Fadern sörjde, men gjorde som oraklet sagt. Psyche fördes från kullen av en vind, och i dalen fanns ett storslaget palats. Hon nådde en praktfull sängkammare där hon lade sig för att sova. Men på natten väcktes hon av en skugga som talade lugnande till henne. Skuggan berättade att han var hennes man, och att hon inte behövde vara rädd så länge som hon inte tittade på hans ansikte. Han kom till henne varje

natt och hon tyckte mer och mer om honom. Men livet i palatset var ensamt och hon bad om tillåtelse att besöka sin familj. Hennes föräldrar blev överlyckliga när den dotter de trodde var förlorad återvände. Men hennes systrar började genast fråga ut henne om hennes nya man. De tyckte att det var märkligt att hon aldrig fått se hans ansikte och skrämde Psyche med berättelser om att hennes man egentligen var en orm som en dag skulle sluka henne. Psyche bestämde sig för att ta reda på sanningen.

När hennes make natten därpå kom för att besöka henne väntade hon tills han somnat och lyste sedan på hans ansikte med ett ljus. Mannen i hennes säng var Eros, den vackraste som någonsin skådats. Men hon råkade väcka honom och han blev rasande och försvann. Hon blev utom sig av förtvivlan. Guden Pan uppenbarade sig för henne och övertalade henne att fortsätta kämpa för kärleken. Hon gick från tempel till tempel och bad till gudarna, och till slut stod Afrodite framför henne. Hon gav Psyche omöjliga uppdrag, men Psyche lyckades ändå utföra dem. Det sista uppdraget var att Psyche skulle besöka underjorden och be om en del av Persefones skönhhet. Hon utförde uppdraget, men på vägen tillbaka kunde hon inte låta bli att öppna skrinet där skönheten förvarades. Hon drabbades av yrsel och dog omedelbart. Eros hade sett alltihop och vädjade till Zeus att Psyche skulle räddas. Zeus gav med sig, och Afrodite insåg att hon inte skulle kunna bekämpa deras kärlek. Psyche återuppväcktes och anslöt sig till de andra odödliga i olympen som en gudinna.

Nyckelord

Psyche, Eros, Afrodite, underjorden, Persefone, kärlek, skönhhet, orakel, Delfi, förutspå, grekisk mytologi.

Frågor efter visning

1. Varför blev Afrodite Psyches fiende?
2. Vad gick fel när Eros skulle utföra Afrodites hämnd mot Psyche?
3. Hur gick det till när Eros föddes?
4. Vilken roll spelar oraklet i Delphi i denna berättelse?
5. Varför fick Psyche inte se Eros ansikte?
6. Hur reagerade Psyches systrar när hon återvände hem?
7. Vad hände efter det att Psyche sett Eros ansikte?
8. Vem är guden Pan?
9. Vad hände när Afrodite använde Psyche som slav?
10. Vem var Persefone?
11. Vad hände när Psyche begav sig till underjorden?
12. Varför dog Psyche?
13. Vad hände efter hennes död?
14. Hur skiljer sig de kvinnoideal som visas i filmen från varandra?

Diskussionsfrågor till hela serien

1. Vilka egenskaper värderas högst i den grekiska mytologin? Vilka är det som besitter dessa egenskaper?
2. Vilken roll har kvinnor och kvinnliga varelser i mytologin? Vilka egenskaper har de?
3. Vilken roll har män och manliga varelser i mytologin? Vilka egenskaper har de?
4. På vilka sätt skiljer sig de grekiska gudarna från gudarna inom de abrahamitiska religionerna?
5. Kan du ge exempel på spår av den grekiska mytologin i andra berättelser?
6. Hur var det tänkt att människor skulle förstå gudarna, tror du?
7. Är det lättare eller svårare att identifiera sig med de grekiska gudarna jämfört med andra gudar, tycker du? Motivera!

Internetkällor

<http://www.ungafakta.se/lattlast/grekiskmytologi/> - På ungfakta.se finns en temasida om grekisk mytologi. Här kan man också klicka sig vidare och läsa om några av myterna och personerna.

<http://www.ungafakta.se/grekiskmytologi/> - Unga faktas sida med den grekiska mytologins olika personer.

<http://www.vux-gotland.se/historiaref/grekland.htm> - Komvux Gotlands sida om grekisk mytologi.

<http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/fortiden-och-antiken/antikens-grekland#> - SO-rummet om antikens Grekland.

<http://quiz.svd.se/?sTid=629> - Quiz om de grekiska gudarna på Svenska Dagbladets hemsida.

<http://www.ur.se/Produkter/176260-Skapelsemyter-Prometheus-och-elden> - Sveriges Radio om den grekiska mytologins skapelsemyt.

<http://factlab.com/#lo=1> - Dagens nyheters skolsajt

<http://www.sverigeisiffror.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/> - Statistiska centralbyråns (SCB) lärar- och elevhjälp där du kan hitta statistiska underlag

www.filmo.se - Filmos hemsida

Filmerna om grekisk mytologi passar bra för undervisning i svenska och samhällsorienterande ämnen i grundskolan. Här enligt Lgr11, se www.skolverket.se:

I årskurs 4-6, svenska, Lgr11

- Berättande texter och sakprosatexter:

"Berättande texter och poetiska texter för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Texter i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor" och

"Berättande texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad med parallellhandling och tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger"

I årskurs 7-9, religion, Lgr11

- Identitet och livsfrågor:

"Hur olika livsfrågor, till exempel meningen med livet, relationer, kärlek och sexualitet, skildras i populärkulturen", och

"Hur religioner och andra livsåskådningar kan forma människors identiteter och livsstilar"

FILMO

En del av Swedish Film AB

Box 6014 • 171 06 Solna • SWEDEN • Tel: 08-445 25 59 • Fax: 08-445 25 60
info@filmo.se • www.filmo.se